

Çürük Risk Değerlendirmesi ve Bakım Yolları: Temel Makaleler ve Öneriler

American Academy of Pediatric Dentistry. Caries risk assessment and management for infants, children, and adolescents, 2021. http://www.aapd.org/media/Policies_Guidelines/BP_CariesRiskAssessment.pdf.

Christian B, Armstrong R, Calache H, et al. A systematic review to assess the methodological quality of studies on measurement properties for caries risk assessment tools for young children. *Int J Paediatr Dent* 2019;29:106-116.

Featherstone JDB, Chaffee BW. The evidence for caries management by risk assessment (CAMBRA). *Adv Dent Res* 2018;29: 9-14.

Fontana M. The clinical, environmental, and behavioral factors that foster early childhood caries: Evidence for caries risk assessment. *Pediatric Dent* 2015;37(3):217-225.

Scottish Intercollegiate Guidelines Network. SIGN 138: Dental interventions to prevent caries in children, March, 2014. <https://www.sign.ac.uk/assets/sign138.pdf>.

Senneby A, Jejar I, Sahlin N-L, Svensater G. Diagnostic accuracy of different caries risk assessment methods. A systematic review. *J Dentistry* 2015(43):1385-1393.

Slayton R, Araujo M, Guzman-Armstrong S, Espinoza L, et al. Evidence-based clinical practice guideline for nonrestorative management of dental caries. *J Am Dent Assoc* 149 (10):837-849, 2018.

Weyant RJ, Tracy SL, Anselmo T, Beltran-Aguilar ED, et al. Topical fluoride for caries prevention: Executive summary of the updated clinical recommendations and supporting systematic review. *J Am Dent Assoc* 2013;144(11):1279-91

Arka Plan

Çürük risk değerlendirmesinin amacı, belirli bir hastaya özel olarak optimize edilmiş koruyucu ve restoratif bakım sunmaktır. Bununla birlikte, şu ana kadar, çürük risk değerlendirmesi uygulamasının bireysel diş sağlığı sonuçlarını nasıl etkilediğini belirleyen çok az çalışma bulunmaktadır. Diş çürüğü bakım yolları, belirli bir çocuğa ait risk faktörlerinin anlaşılmasına

dayanır. Çürük riski yüksek olan çocuklar çürüklerin oluşumunu önlemek ve çürük ilerlemesini durdurmak için yoğun önleyici bakıma gereksinim duyar. Bakım yolları ayrıca, diş çürüğü riski düşük olan çocuklar için ileri düzey koruyucu tedavilerin çok az fayda sağlayacağını varsayar (bakım yolları için Tabloya bakınız).

IAPD Önerileri

1. Önemli çürük risk faktörleri; mine defektlerinin varlığı, önceki çürük deneyimi ve kontrol randevularında lezyonların ilerleyişinin (beyaz lezyonların boyutunda artış/kavitasyon veya yeni lezyonların varlığı) uzunlamasına değerlendirilmesidir.

Konsensüse dayalı öneri > Küresel uzlaşısı %100

2. Çocuklarda yararlı olan diğer çürük risk faktörleri şunlardır: annede/bakıcıda aktif çürük olup olmadığı, ailenin sosyoekonomik düzeyi ve çocuğun fermente edilebilir karbonhidratları yüksek sıklıkta tüketip tüketmediği (çürük risk göstergeleri için Tabloya bakınız).

Konsensüse dayalı öneri > Küresel uzlaşısı %94

3. Tedavi başlangıcında çürük riskinin belirlenmesinin

yanı sıra, zaman içinde risk faktörlerindeki değişimlerin sürekli olarak değerlendirilmesi, çürük yönetiminin iyileştirilmesine olanak tanır.

Konsensüse dayalı öneri > Küresel uzlaşısı %100

4. "Aktif izlem" terimi, çürük önleyici tedbirlerin uygulamaya konulmasıyla birlikte, çürüğün durmasının veya ilerlemesinin dikkatle izlenmesini ifade etmek için kullanılır.

Konsensüse dayalı bildiri > Küresel uzlaşısı %94

5. Diğer bilgilerle birlikte, bir hastanın periyodik kontrol randevularına gelme olasılığı ve koruyucu tedavilere uyumu, aktif izlem stratejilerinin belirlenmesinde önemlidir.

Konsensüse dayalı bildiri > Küresel uzlaşısı %100

Çocuğun Çürük Risk Değerlendirmesine Dayalı Dış Çürüğü Bakım Yolları

	Düşük Risk	Orta Risk	Yüksek risk
Çürük Risk Göstergeleri	<ul style="list-style-type: none"> Çocukta çürük yok 1 yıl içerisinde yeni lezyon yok Beyaz nokta lezyonu yok Yüksek SED	<ul style="list-style-type: none"> Çocukta 1 veya daha fazla lezyon var Yılda 1 veya daha fazla lezyon Az sayıda beyaz nokta lezyonu Orta SED	<ul style="list-style-type: none"> Çocukta 1 veya daha fazla proksimal lezyon var Yılda 2'den fazla yeni lezyon Çok sayıda beyaz nokta lezyonu Annede/bakıcıda aktif çürük varlığı Düşük SED
Tanısal İşlemler	<ul style="list-style-type: none"> Muayene aralığı 12 ay Radyografi aralığı 12-24 ay	<ul style="list-style-type: none"> Muayene aralığı 6 ay Radyografi aralığı 6-12 ay	<ul style="list-style-type: none"> Muayene aralığı 3 ay Radyografi aralığı 6 ay Diyet analizi
Koruyucu Tedavi	<ul style="list-style-type: none"> Florürlü diş macunu ile günde iki kez diş fırçalama Fissür örtücüler	<ul style="list-style-type: none"> Florürlü diş macunu ile günde iki kez diş fırçalama Her 6 ayda bir profesyonel topikal florür uygulaması Fissür örtücüler	<ul style="list-style-type: none"> Florürlü diş macunu ile günde iki kez diş fırçalama Sistemik florür takviyeleri** Her 3 ayda bir profesyonel topikal florür uygulaması Fissür örtücüler Yüksek etkili F jel ile fırçalama (6 yaş üzeri) Diyet danışmanlığı
Restoratif Tedavi	<ul style="list-style-type: none"> Yok	<ul style="list-style-type: none"> Beyaz nokta ve mine proksimal lezyonlarının aktif olarak izlenmesi İlerleyen lezyonların restorasyonu veya GDF*** ile tedavisi Kavitasyonlu lezyonların restorasyonu veya GDF ile tedavisi	<ul style="list-style-type: none"> Beyaz nokta lezyonlarının aktif olarak izlenmesi Mine proksimal lezyonlarının restorasyonu İlerleyen lezyonların restorasyonu veya GDF ile tedavisi Kavitasyonlu lezyonların restorasyonu veya GDF ile tedavisi

*SED = Sosyoekonomik düzey ** Yaş ve su kaynağına ilişkin hususlar dikkate alınır *** GDF = gümüş diamin florür topikal tedavisi

How to cite: IAPD Foundational Articles and Consensus Recommendations: Caries Risk Assessment and Care Pathways, 2022. http://www.iapdworld.org/2022_13_caries-risk-assessment-and-care-pathways.